

АНАЛІЗ СУЧАСНИХ УМОВ ДІЯЛЬНОСТІ АРТИСТА В УКРАЇНІ : ТЕОРЕТИЧНО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ Й АСПЕКТ

Владислава Колодюк – здобувачка вищої освіти ОС «Магістр»,
спеціальності 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»,
Київський національний університет культури і мистецтв, Київ
<https://orcid.org/0009-0003-7184-9087>
<https://doi.org/10.35619/ucpmk.vi49.923>
gavrulykvladislava@gmail.com

Здійснено аналіз сучасних умов професійної діяльності артистів в Україні, що сформувалися під впливом історичних, соціально-економічних, політичних і технологічних чинників. Визначено, що трансформація мистецького середовища відбулася внаслідок глобалізації, цифровізації та соціокультурних змін, що, водночас, відкрили нові можливості та створили низку викликів для українських митців. Історично українське мистецтво розвивалося під тиском зовнішніх культурних впливів і політичних обмежень, зокрема в період радянської влади, коли свобода творчості обмежувалася. Після здобуття незалежності українські митці отримали нові можливості для самовираження, але зіткнулися з проблемами фінансової нестабільності та потребою адаптації до ринкових умов.

Особлива увага приділена впливу цифровізації на сучасне мистецьке середовище України. Платформи, як-от *YouTube*, *Spotify*, *Apple Music* та соціальні мережі, сприяли демократизації творчого процесу, дозволивши незалежним митцям поширювати свої твори та взаємодіяти з глобальною аудиторією. Водночас перенасиченість контентом загострила конкуренцію за увагу публіки, що вимагає від митців розширення навичок у цифровому маркетингу та брендингу. Пандемія COVID-19 ще більше підсилила перехід до цифрових форматів, що стимулювало розвиток онлайн-виставок, віртуальних концертів та нових форм мистецтва, як-от віртуальна та доповнена реальність. Розглянуто роль глобалізації, що відкрила українським артистам можливості для міжнародної співпраці та просування української культури на світовій арені. Українські митці, як-от *Kalush Orchestra*, *Go_A*, *ДахаБраха* та *ОНУКА*, поєднали національні традиції з сучасними жанрами, що дозволило їм зберегти культурну ідентичність та водночас привабити міжнародну аудиторію. Підкреслено вплив російсько-української війни на професійну діяльність митців, яка не лише зумовила фізичне переміщення багатьох артистів, але й змінила зміст мистецької творчості. Митці активно документують реалії війни, переосмислюють теми національної ідентичності, пам'яті та стійкості, створюючи фільми, музику й виставки, що є потужними інструментами культурного опору та донесення правди до міжнародної спільноти. Прикладом є стрічка «*20 днів у Маріуполі*» М. Чернова, що отримала визнання на світовій арені та є символом незламного духу України.

Ключові слова: професійна діяльність, артисти, цифровізація, глобалізація, культурна ідентичність, війна, культурні фестивалі, мистецькі спільноти.

Постановка проблеми та актуальність дослідження. Сучасний розвиток української культурно-мистецької сфери відбувається в умовах глибоких соціальних, економічних та політичних трансформацій. Після здобуття незалежності Україна пройшла кілька етапів змін, які мали неоднозначний вплив на сферу мистецтва та діяльність артистів. Останні роки особливо загострили виклики, пов'язані з глобалізацією, цифровізацією культурного простору, а також політичними і військовими потрясіннями. Артисти, як представники креативної індустрії, опинилися на перетині нових викликів, пов'язаних із нестабільністю фінансування, зміною споживання культурного продукту, інтеграцією в європейський мистецький простір та необхідністю самозабезпечення в умовах ринкової економіки. Важливим аспектом є також зміна соціальної ролі артиста та культурного продукту в контексті суспільних викликів і змін у ціннісних орієнтирах українського населення.

Актуальність дослідження обумовлюється необхідністю теоретичного осмислення та методологічного аналізу сучасних умов діяльності артиста в Україні. Визначення ключових проблем і чинників, що впливають на творчу та професійну реалізацію митців, є важливим для вироблення стратегій підтримки мистецького середовища. У сучасному глобалізованому світі мистецтво відіграє не лише культурну, а й економічну роль, стимулюючи розвиток креативних індустрій і сприяючи національному брендингу України. Проблема дослідження полягає в тому, що недостатньо розроблені механізми адаптації артистів до нових соціально-економічних реалій, а також відсутні чіткі стратегії підтримки культурної сфери на державному та локальному рівнях. Це зумовлює необхідність вивчення теоретично-методологічних аспектів та обґрунтування шляхів подолання викликів, що стоять перед артистами в Україні.

Останні дослідження та публікації. Проведений аналіз літератури дозволяє визначити ключові тенденції, що впливають на професійну діяльність українських артистів, а також розкрити специфіку сучасного культурного середовища України. Культурна еволюція України розглядається у роботі К. Вовк «Українська культура протягом століть. Колоніальний вплив рф та уроки на майбутнє» (2024 р.),

де автор наголошує на впливі колоніальних політик Росії на українське мистецтво; відзначено процеси відродження та збереження національної ідентичності, що стають основою для сучасного культурного спротиву. Євроінтеграційний аспект культурної політики України розкрито у дослідженні І. Жеребятнікової та Ю. Потоцької (2020 р.), де підкреслюється впровадження європейських стандартів у розвиток культурної інфраструктури. Актуальність міжнародної співпраці підтверджується новими ініціативами ЄС, такими як програма «Креативна Європа» (2021–2027 рр.), що відкриває нові можливості для фінансування та просування українських митців на європейському рівні. Технологічні зміни в культурному секторі висвітлені у працях А. Крамаренко (2016 р.) та А. Левченко (2023 р.), в яких досліджено вплив соціальних медіа та медіатизації на популяризацію сучасної музичної культури. Платформи, як-от YouTube, TikTok та Spotify, відкривають нові можливості для митців, але водночас створюють конкуренцію за увагу аудиторії та вимагають оволодіння навичками цифрового маркетингу.

Значну увагу у літературі приділено ролі незалежних культурних платформ та фестивалів. У статтях О. Заєць та публікаціях *Ukrinform* розглядаються успіхи українських артистів на міжнародних фестивалях, зокрема у Монте-Карло, а також ініціативи, що сприяють культурному обміну (*ГогольFest*, *Atlas Weekend*). Важливість альтернативних арт-просторів у період війни підкреслює діяльність таких організацій, як фонд «Ізоляція».

Суттєву увагу приділено ролі війни як чинника, що трансформує зміст мистецької творчості. У публікаціях В. Масенко та Ю. Карманської (2024 р.) розглянуто ключові кінематографічні роботи, які документують реалії війни («*Кіборги*», «*Клондайк*», «*20 днів у Маріуполі*»). Ці твори стали не лише важливим інструментом опору, а й способом привернення уваги міжнародної спільноти до гуманітарної кризи в Україні. Популяризація української культурної спадщини через сучасне мистецтво проаналізована у статті О. Марчун, де досліджено феномен фолк-ривайвлу як засобу вираження ідентичності. Колаборації українських музикантів, що поєднують народні мотиви із сучасними жанрами, привертають увагу молодій аудиторії та сприяють інтеграції локального мистецтва у глобальний контекст (*Go_A*, *ДахаБраха*, *ОНУКА*). Фінансова нестабільність та зміни в індустрії обговорюються у статті Ю. Мельника, де висвітлено проблеми концертного сектору та необхідність нових підходів до організації культурних заходів в Україні. Аналіз літератури демонструє, що професійна діяльність українських артистів розвивається в умовах історичних викликів, глобалізації та технологічних трансформацій. Війна суттєво вплинула на зміст творчості, перетворивши мистецтво на інструмент культурного опору, а хаби, фестивалі та цифрові платформи стали ключовими елементами підтримки митців в Україні та за її межами.

Стаття має на меті дослідження сучасних умов та особливостей функціонування артистів в Україні у контексті соціокультурних трансформацій, визначення ключових проблем і формулювання рекомендацій для забезпечення стабільного розвитку культурної сфери.

Виклад основного матеріалу. Професійна діяльність артистів в Україні зазнала значних змін протягом останніх десятиліть під впливом політичних, економічних та технологічних факторів. Глобалізація, технологічний прогрес і соціально-економічні виклики сформували нове середовище для творчої реалізації українських митців. Багата культурна спадщина України та її складна новітня історія створюють унікальний контекст для аналізу сучасних умов діяльності артистів. Сьогодні українська креативна індустрія водночас стикається як із новими можливостями, так і численними викликами. Історично розвиток українського мистецтва формувався під впливом візантійської, європейської та радянської культур. У радянські часи свобода творчості була обмежена державним контролем, що змушувало митців працювати в рамках соціалістичного реалізму. Після здобуття незалежності у 1991 році відбулося розширення творчої автономії, однак перехід до ринкової економіки приніс нові виклики. Зменшення державної підтримки змусило митців шукати шляхи для адаптації до комерційних умов та глобальних культурних трендів [1]. Сучасний етап характеризується інтеграцією України в європейський культурний простір і впровадженням європейських стандартів у культурну політику. Зміни в соціально-економічній сфері сприяють модернізації культурного життя, де мистецтво стає не лише індикатором духовного стану суспільства, але й важливим інструментом вирішення соціально-економічних питань. [3] Одним із ключових факторів, що впливають на діяльність артистів сьогодні, є цифровізація. Розвиток цифрових технологій значно спростив процес створення та поширення мистецьких робіт. Незалежні митці отримали можливість створювати високоякісні твори без значних фінансових витрат, а платформи на кшталт YouTube, Instagram і TikTok стали важливими інструментами для просування та комунікації з глобальною аудиторією. Ці зміни посприяли демократизації творчого процесу й відкрили нові можливості для міждисциплінарної співпраці українських артистів [2].

Цифрові платформи, такі як Spotify, Apple Music та Bandcamp, значно спростили міжнародне поширення музики для українських музикантів. Незалежні виконавці можуть завантажувати свої твори без посередництва лейблів, що особливо важливо для українських артистів, обмежених у доступі до

традиційних міжнародних ринків. Проте цифровізація створила і нові виклики: перенасиченість контентом змушує музикантів конкурувати за увагу слухачів, розвиваючи навички брендингу, маркетингу та управління соціальними медіа. Це стирає межі між роллю артиста як творця і промоутера, що вимагає додаткових ресурсів і часу [6]. Зростання цифрових платформ також трансформувало споживання мистецтва. Перехід від традиційних майданчиків (театрів, концертних залів) до онлайн-форматів посилюється під час пандемії COVID-19. чимало артистів перейшли до онлайн-виступів і віртуальних виставок, що допомогло зберегти контакт з аудиторією та забезпечити дохід. Попри те, що цифрові формати не замінюють живих виступів, вони дозволяють охопити ширшу аудиторію і стимулюють розвиток нових форм мистецтва, таких як віртуальна та доповнена реальність, що особливо популярні серед молоді. [2]

Економічні виклики є ще одним значним аспектом діяльності артистів в Україні. Через недостатнє фінансування культурної сфери багато митців стикаються з фінансовою нестабільністю, працюючи на фріланс-основі або залучаючи додаткові джерела доходу, як-от викладання чи комерційні проекти. Нерегулярність доходів створює невизначеність і обмежує можливості для інвестицій у власну творчість. Часто митці змушені надавати перевагу комерційним проектам на шкоду експериментальним чи особистим ідеям, що призводить до балансу між фінансовими потребами та художньою цілісністю [9].

Попри повномасштабну війну, українські артисти та колективи продовжують гастролювати світом, популяризувати українську культуру за кордоном. Символічним прикладом стало міжнародне визнання у лютому 2023 р., коли на фестивалі в Монте-Карло відсутність країни-агресора підкреслила глобальну підтримку України, а українські артисти довели вагомість національної культури як частини світової спадщини [7]. Глобалізація відкрила перед українськими митцями нові перспективи, зокрема можливість будувати міжнародну кар'єру та привертати увагу до важливих суспільних проблем. Перемога *Kalush Orchestra* на «Євробаченні-2022» стала символом незламності духу й привернула увагу до захисників Маріуполя, водночас піднісши українську музику на світову арену. Українські кінематографісти та художники також здобули визнання на провідних платформах – Каннському кінофестивалі, Венеціанській бієнале, Тейт Модерн у Лондоні. Такі досягнення сприяють міжкультурному діалогу й підвищують впізнаваність українського мистецтва [4].

Утім, глобалізація поставила перед митцями виклики балансування між збереженням культурної ідентичності та відповідністю світовим стандартам. Часто митці стикаються з тиском створювати комерційно успішний контент, що відповідає міжнародним смакам, іноді на шкоду місцевій автентичності. Водночас українські виконавці, такі як *Go_A*, *ДахаБраха* та *ОНУКА*, продемонстрували успішний синтез національних традицій з сучасними музичними жанрами, що дозволяє поєднувати локальну самобутність із глобальною привабливістю [13]. Глобалізація також сприяє міжнародній співпраці українських артистів із закордонними колегами [12]. Резиденції, обмінні програми та спільні проекти дозволяють митцям експериментувати з новими медіа й розширювати творчий потенціал. Наприклад, трупa «*Дах*» представляє свої інноваційні вистави на європейських сценах, демонструючи Україну як активного учасника глобального культурного діалогу [10].

Важливим виявом єдності та стійкості українських митців є їхня співпраця в умовах обмеженого фінансування та нестачі ресурсів. Об'єднання зусиль, знань і матеріалів дозволяє артистам створювати інноваційні, міждисциплінарні проекти, які були б неможливими індивідуально. Наприклад, музиканти часто працюють разом із візуальними митцями, а кінематографісти – з театральними трупами, що сприяє появі новаторських робіт. Крім творчої співпраці, мистецькі спільноти відіграють соціальну та емоційну роль, створюючи атмосферу підтримки й солідарності для подолання викликів нестабільної професії. Фестивалі та культурні події є ключовими платформами для підтримки митців та демонстрації їхньої творчості. Події, такі як *Київський міжнародний кінофестиваль*, *ГогольFest*, *Atlas Weekend* та *LvivMozArt*, відіграють важливу роль у популяризації української культури та розвитку міжнародної співпраці. Зокрема, *ГогольFest* об'єднує артистів різних дисциплін, зосереджуючись на експериментальному мистецтві та створюючи простір для перехресного обміну ідеями. Початок російсько-української війни став одним із найбільших викликів для українських артистів. Переміщення людей, зокрема митців, спричинило втрату житла, студій і професійних зв'язків, що ускладнило продовження творчої діяльності. Однак чимало артистів використали своє мистецтво як спосіб переосмислення травматичного досвіду, документування воєнних руйнувань і дослідження тем втрати, ідентичності та стійкості. Вимушена релокація також сприяла створенню нових мистецьких спільнот, які об'єднують ресурси, знання та підтримку для відновлення кар'єри митців. Такі спільноти відіграють важливу роль у збереженні й розвитку культурної діяльності під час війни, забезпечуючи доступ до ресурсів і нових платформ для демонстрації робіт [11]. Війна в Україні суттєво вплинула на зміст мистецької творчості, перетворивши мистецтво на інструмент опору та документування реалій. Багато митців використовують свої роботи, щоб виступати за мир, досліджувати теми національної ідентичності й пам'яті та викривати жорстокість війни. Українські кінорежисери

створили низку фільмів, що здобули міжнародне визнання й привернули увагу до війни, зокрема «Кіборги», «Іній», «Відблиск», «Клондайк», «Зима у вогні» та «Іловайськ 2014». Особливо виділяється документальна стрічка «20 днів у Маріуполі» М. Чернова, що стала символом мужності українців і жорстокості російської агресії. Фільм отримав премії «Оскар» і BAFTA, ставши важливим свідченням воєнних злочинів Росії та потужним заклик до світової спільноти. Успіх цієї та інших робіт підтверджує здатність кіно впливати на глобальну громадську думку та формувати міжнародну солідарність [8].

Висновки. Професійна діяльність артистів в Україні за останні десятиліття зазнала значних змін під впливом історичних, соціально-економічних, політичних та технологічних чинників. Українські митці, попри численні виклики, демонструють стійкість, адаптивність та креативність у своїй професійній діяльності. Історичний контекст відіграє важливу роль у формуванні умов для творчості. Українське мистецтво розвивалося під впливом візантійської, європейської та радянської культур. У радянський період творча свобода була значно обмежена, а митці змушені були дотримуватися принципів соціалістичного реалізму. Здобуття незалежності у 1991 році дало українським артистам нову свободу для самовираження, але зменшення державного фінансування змусило митців адаптуватися до нових умов ринкової економіки.

Сучасний етап розвитку мистецької діяльності в Україні характеризується інтеграцією до європейського культурного простору, що відкриває нові можливості для міжкультурної співпраці та просування української культури на міжнародному рівні. Водночас глобалізація створює виклики для балансування між локальною ідентичністю та відповідністю світовим тенденціям. Українські митці, такі як Go_A, ДахаБраха та ONUKA, продемонстрували успішний синтез традиційної культури з сучасними жанрами, зберігаючи автентичність та водночас залишаючись актуальними для глобальної аудиторії. Цифровізація є одним із ключових факторів, що впливають на сучасну мистецьку діяльність. Платформи, як-от YouTube, Spotify, Apple Music та Bandcamp, надали українським артистам можливість створювати й поширювати свої твори без значних фінансових витрат, забезпечуючи доступ до глобальної аудиторії. Однак перенасиченість цифрового контенту змушує митців конкурувати за увагу слухачів, поєднуючи творчу діяльність із навичками маркетингу та брендингу. Важливим наслідком цифровізації стало створення нових форматів мистецтва – віртуальних виставок, інтерактивних інсталяцій та проєктів із доповненою реальністю. Соціально-економічні виклики, зокрема недостатнє фінансування культурної сфери, змушують митців шукати альтернативні джерела доходу. Нестабільність роботи, нерегулярний дохід та обмежені ресурси ускладнюють інвестиції у творчі проєкти. Часто митці обирають комерційні проєкти на шкоду експериментальним роботам, що створює напругу між художньою цілісністю.

Російсько-українська війна стала найскладнішим випробуванням для українських артистів. Багато митців втратили домівки, студії та професійні зв'язки через вимушену релокацію. Однак, попри складні умови, вони змогли адаптуватися та продовжувати свою діяльність. Мистецтво стало інструментом опору, документування реалій війни й переосмислення травматичного досвіду. Відомими прикладами є українські документальні фільми, зокрема «Кіборги», «Зима у вогні», «20 днів у Маріуполі», які привернули увагу світової спільноти та продемонстрували жорстокість війни. Творчість митців сьогодні фокусується на темах національної ідентичності, пам'яті та стійкості. Важливим інструментом підтримки митців є мистецькі спільноти, незалежні арт-простори та фестивалі. Платформи, як-от ГогольFest, Atlas Weekend та LvivMozArt, сприяють популяризації української культури, забезпечують можливість для міжнародної співпраці та надають митцям простір для творчих експериментів. Незалежні культурні ініціативи, зокрема «Ізоляція», демонструють важливість альтернативних арт-платформ у період обмеженого фінансування та кризи.

Професійна діяльність артистів в Україні розвивається в умовах складної взаємодії історичних, соціально-економічних та технологічних чинників. Попри значні виклики, зокрема фінансову нестабільність та вплив війни, українські митці демонструють стійкість і креативність. Цифровізація й глобалізація відкривають нові можливості для популяризації українського мистецтва та інтеграції у світовий культурний простір.

Список використаної літератури та джерел

1. Вовк К. Українська культура протягом століть. Колоніальний вплив РФ та уроки на майбутнє : Свідомі. Свідомі. URL: <https://svidomi.in.ua/page/ukrainska-kultura-protiahom-stolit-kolonialnyi-vplyv-rf-ta-uroky-na-maibutnie> (дата звернення: 16.09.2024).
2. Данилюк А. М., Кадуха А. Ю. Новітні форми комунікацій та розваг в умовах карантину внаслідок пандемії Covid-19. *Туристичний та готельно-ресторанний бізнес в Україні: проблеми розвитку та регулювання : Матеріали XII міжнар. наук.-практ. конф.*, м. Черкаси, 18–19 берез. 2021 р. Черкаси, 2021. С. 126–129. URL: https://er.chdtu.edu.ua/bitstream/ChSTU/3496/1/Ел._видання_Матеріали_XII_конф_том_2.pdf#page=126 (дата звернення: 17.09.2024).

3. Жеребятнікова І. В., Потоцька Ю. І. Євроінтеграційний вектор формування культурної політики сучасної України. *Економічний розвиток і спадщина Семена Кузнеця : Матеріали V наук.-практ. конф.*, м. Одеса, 26–27 листоп., 2020 р. Одеса, 2020. С. 294–295. URL: https://www.skced.hneu.edu.ua/files/hneu-lystopad_-2020-pechat.pdf#page=294 (дата звернення: 16.09.2024).
4. Заєць О. Інтерв'ю із засновником театру «Дах» В. Троїцьким. Marie Claire. URL: <https://marieclaire.ua/uk/obshchestvo/o-postanovkah-unikalnosti-i-komande-teatra-dah> (дата звернення: 17.09.2024).
5. Крамаренко А. О. Соціальні медіа та бізнес: можливості і загрози. *Соціальна економіка*. 2016. № 1. С. 152–155. URL: <https://periodicals.karazin.ua/socceconom/article/download/7237/7398> (дата звернення: 17.09.2024).
6. Левченко А. В. Вплив медіатизації на сучасну музичну культуру. *Культурні та мистецькі студії XXI століття: науково-практичне партнерство : Матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф.*, м. Київ, 9 листоп. 2023 р. Київ, 2023. С. 161–162. URL: https://nakkim.edu.ua/images/Instytut/Akademiia/Vydannia/konferentsii/Tezy_09_11_2023-2.pdf#page=161 (дата звернення: 17.09.2024).
7. Марчун О. Фолк-ривайвл як засіб вираження ідентичності та популяризації народних мотивів. *Modern engineering and innovative technologies*. 2024. Т. 32, № 4. С. 92–99. URL: <https://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit32-00-094/7652> (дата звернення: 17.09.2024).
8. Масенко В., Карманська Ю. Від «Кіборгів» до «Лишайся онлайн». 10 художніх фільмів про війну в Україні, знятих за останнє десятиліття – Forbes.ua. Forbes.ua | *Бізнес, мільярдери, новини, фінанси, інвестиції, компанії*. URL: <https://forbes.ua/lifestyle/vid-kiborgiv-do-lishaysya-onlayn-10-khudozhnikh-filmiv-pro-viynu-v-ukraini-znyatikh-za-ostanne-desyatilittya-08062024-21649> (дата звернення: 18.09.2024).
9. Мельник Ю. Чому артисти працюють таксистами, коли в Україну приїдуть The Rolling Stones та інші виклики концертної індустрії. hromadske. URL: <https://hromadske.ua/posts/chomu-artisti-pracyuyut-taksistami-koli-v-ukrayinu-priyidut-the-rolling-stones-ta-inshi-vikliki-koncertnoyi-industriyi> (дата звернення: 17.09.2024).
10. Оголошено нову програму ЄС «Креативна Європа» 2021–2027. EEAS. URL: www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine/оголошено-нову-програму-єс-«креативна-європа»-2021-2027-0_uk?s=232 (дата звернення: 17.09.2024).
11. Чотири колаборації українських музикантів, на які варто звернути увагу. Dtf magazine | Don't take fake. URL: <https://donttakefake.com/chotyry-kolaboratsiyi-ukrayinskykh-muzykantiv-na-yaki-varto-zvernuty-uvagu/> (дата звернення: 17.09.2024).
12. Ukrinform. В Іспанії відбудеться міжнародний фестиваль української культури. Укрінформ - актуальні новини України та світу. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3905554-v-ispanii-vidbudetsa-miznarodnij-festival-ukrainskoi-kulturi.html> (дата звернення: 17.09.2024).
13. Ukrinform. Українські артисти виступили на міжнародному цирковому фестивалі у Монте-Карло. Укрінформ – актуальні новини України та світу. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3663535-ukrainski-artisti-vistupili-na-miznarodnomu-cirkovomu-festivali-u-montekarlo.html> (дата звернення: 17.09.2024).

References

1. Vovk K. Ukrainska kultura protiahom stolit. Kolonialnyi vplyv RF ta uroky na maibutnie :: Svidomi. Svidomi. URL: <https://svidomi.in.ua/page/ukrainska-kultura-protiahom-stolit-kolonialnyi-vplyv-rf-ta-uroky-na-maibutnie> (data zvernennia: 16.09.2024).
2. Danyliuk A. M., Kadukha A. Yu. Novitni formy komunikatsii ta rozvah v umovakh karantynu vnaslidok pandemii Covid-19. Nurystychnyi ta hotelno-restoranni biznes v Ukraini: problemy rozvytku ta rehuliuвання : Materialy KhII mizhnar. naukovoprakt. konf., m. Cherkasy, 18–19 berez. 2021 r. Cherkasy, 2021. S. 126–129. URL: https://er.chdu.edu.ua/bitstream/ChSTU/3496/1/Ел._видання_Матеріали_XII_конф.,_т._2.pdf#page=126 (data zvernennia: 17.09.2024).
3. Zherebiatnikova I. V., Pototska Yu. I. Yevrointehratsiyniyi vektor formuvannia kulturnoi polityky suchasnoi Ukrainy. Ekonomichnyi rozvytok i spadshchyna Semena Kuznetsia : Materialy V naukovoprakt. konf., m. Odesa, 26–27 lystop. 2020 r. Odesa, 2020. S. 294–295. URL: https://www.skced.hneu.edu.ua/files/hneu-lystopad_-2020-pechat.pdf#page=294 (data zvernennia: 16.09.2024).
4. Zaiets O. Interviu iz zasnovnykom teatru «Dakh» Vladom Troitskym. Marie Claire. URL: <https://marieclaire.ua/uk/obshchestvo/o-postanovkah-unikalnosti-i-komande-teatra-dah> (data zvernennia: 17.09.2024).
5. Kramarenko A. O. Sotsialni media ta biznes: mozhlyvosti i zahrozy. Sotsialna ekonomika. 2016. № 1. S. 152–155. URL: <https://periodicals.karazin.ua/socceconom/article/download/7237/7398> (data zvernennia: 17.09.2024).
6. Levchenko A. V. Vplyv mediatyzatsii na suchasnu muzychnu kulturu. Kulturni ta mystetski studii KhKhI stolittia: naukovopraktychne partnerstvo : Materialy IV Vseukr. naukovoprakt. konf., m. Kyiv, 9 lystop. 2023 r. Kyiv, 2023. S. 161–162. URL: https://nakkim.edu.ua/images/Instytut/Akademiia/Vydannia/konferentsii/Tezy_09_11_2023-2.pdf#page=161 (data zvernennia: 17.09.2024).
7. Marchun O. Folk-ryvaivl yak zasib vyrazhennia identychnosti ta populiaryzatsii narodnykh motyviv. Modern engineering and innovative technologies. 2024. Т. 32, № 4. S. 92–99. URL: <https://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit32-00-094/7652> (data zvernennia: 17.09.2024).
8. Masenko V., Karmanska Yu. Vid «Kiborhiv» do «Lyshaisia onlain». 10 khudozhnikh filmiv pro viinu v Ukraini, zniatykh za ostannie desiatiylittia – Forbes.ua. Forbes.ua | *Бізнес, мільярдери, новини, фінанси, інвестиції, компанії*. URL: <https://forbes.ua/lifestyle/vid-kiborgiv-do-lishaysya-onlayn-10-khudozhnikh-filmiv-pro-viynu-v-ukraini-znyatikh-za-ostanne-desyatilittya-08062024-21649> (data zvernennia: 18.09.2024).

9. Melnyk Yu. Chomu artysty pratsiuiut taksystamy, koly v Ukrainu pryidut The Rolling Stones ta inshi vyklyky kontsertnoi industrii. hromadske. URL: <https://hromadske.ua/posts/chomu-artisti-pracyuyut-taksistami-koli-v-ukrayinu-priyidut-the-rolling-stones-ta-inshi-viklyki-koncertnoyi-industriyi> (data zvernennia: 17.09.2024).

10. Oholosheno novu prohramu YeS «Kreatyvna Yevropa» 2021 - 2027. EEAS. URL: https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine/оголошено-нову-програму-єс-«креативна-європа»-2021-2027-0_uk?s=232 (data zvernennia: 17.09.2024).

11. Chotyry kolaboratsii ukrainskykh muzykantiv, na yaki varto zvernuty uvahu. Dtf magazine | Don't take fake. URL: <https://donttakefake.com/chotyry-kolaboratsiyi-ukrayinskykh-muzykantiv-na-yaki-varto-zvernuty-uvagu/> (data zvernennia: 17.09.2024).

12. Ukrinform. V Ispanii vidbudetsia mizhnarodnyi festyval ukrainskoi kultury. Ukrinform - aktualni novyny Ukrainy ta svitu. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3905554-v-ispanii-vidbudetsia-mizhnarodnij-festival-ukrainskoi-kulturi.html> (data zvernennia: 17.09.2024).

13. Ukrinform. Ukrainski artysty vystupyly na mizhnarodnomu tsyrkovomu festyvali u Monte-Karlo. Ukrinform – aktualni novyny Ukrainy ta svitu. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3663535-ukrainski-artisti-vistupili-na-mizhnarodnomu-cirkovomu-festyvali-u-montekarlo.html> (data zvernennia: 17.09.2024).

ANALYSIS OF MODERN CONDITIONS OF THE ARTIST'S ACTIVITY IN UKRAINE : THEORETICAL, METHODOLOGICAL AND ASPECT

Vladyslava Kolodyuk – Applicant for higher education OS «Master»,
Specialties 028 «Management of Socio-Cultural Activities»,
Kyiv National University of Culture and Arts

Strategically located among diverse natural landscapes, the Yavoriv region is characterized by a unique cultural and economic environment. With rich natural resources, an efficient transportation network, and a strong socio-economic infrastructure, the Yavoriv district borders the EU and covers important international routes. Mineral, land, water, and forest resources contribute to the development of agriculture and livestock, as well as timber production and eco-tourism. The unique geological features of the region emphasize its ecological importance, and protected areas contribute to biodiversity and ecotourism. In addition, nature reserves complement the region's tourism potential, including recreational tourism. Spiritual sites attract pilgrims, and historic cities further enhance its cultural appeal. The cultural infrastructure of the region, which consists of various institutions, is important for preserving and nurturing folk art and culture. Despite the difficulties, the promising trajectory of the Yavoriv region as a cultural nucleus is emphasized by its strategic location, diverse natural resources, and strong socioeconomic foundation, making it an attractive place for heritage studies.

Key words: cultural heritage, economic development, natural resources, ecotourism, conservation, spiritual guidelines, folk art, historical monuments, community engagement.

UDC: 7.071:316.7(477)

ANALYSIS OF MODERN CONDITIONS OF THE ARTIST'S ACTIVITY IN UKRAINE : THEORETICAL, METHODOLOGICAL AND ASPECT

Kolodyuk Vladyslava – Applicant for higher education OS «Master»,
Specialties 028 «Management of Socio-Cultural Activities»,
Kyiv National University of Culture and Arts

The Aim of This Research. The aim of this research is to provide a comprehensive analysis of the current conditions of professional artistic activity in Ukraine, shaped by historical, socio-economic, political, and technological influences. The study seeks to identify the opportunities and challenges faced by Ukrainian artists in the context of globalization, digitalization, and the ongoing Russian-Ukrainian war. Furthermore, it aims to highlight the strategies adopted by artists to adapt, innovate, and sustain their creative practices while preserving and promoting Ukrainian cultural identity on both national and international levels.

The Results of the Study. The findings of this study reveal that Ukrainian artists operate in a complex environment characterized by both opportunities and challenges. Firstly, globalization and digitalization have transformed the creative landscape. Platforms such as *YouTube*, *Spotify*, and *Apple Music* democratized the distribution process, allowing independent artists to reach global audiences without traditional intermediaries. Social media has further facilitated direct interaction with audiences, but it has also created new pressures, such as content oversaturation, requiring artists to develop digital marketing and branding skills. Secondly, the Russian-Ukrainian war has profoundly impacted artistic activities. Many artists have been displaced, losing their studios and resources. However, war has also inspired a shift in creative themes. Ukrainian artists actively document the realities of war, reinterpreting concepts of national identity, resilience, and memory. This has resulted in powerful works of art, including films, music, and exhibitions, which serve both as tools of cultural resistance and as historical records. A notable example is *«20 Days in Mariupol»* by Mstyslav Chernov, which received international recognition and became a symbol of Ukraine's cultural and spiritual resilience. Additionally, the role of cultural festivals and independent artistic communities is pivotal. Events such as *GogolFest*, *Atlas Weekend*, and *LvivMozArt* provide platforms for showcasing artistic talent, fostering interdisciplinary collaborations, and facilitating international cultural exchanges. Independent cultural hubs and creative communities have emerged as vital sources of support for artists during economic and political instability, encouraging innovation and solidarity. Lastly, economic challenges remain significant. Limited state funding and financial instability

force many artists to prioritize commercially viable projects over experimental or personal work. This balance between financial necessity and creative freedom highlights the resilience and adaptability of Ukrainian artists.

The Novelty of This Study activity of Ukrainian artists in the current transformative period. Unlike prior studies that focus on isolated aspects such as digitalization or war, this research provides a holistic examination of historical, economic, technological, and wartime factors that influence artistic practices. The study also underscores the role of art as a form of cultural resistance and documentation during times of war, illustrating its capacity to address global audiences and contribute to international solidarity with Ukraine.

The Research Methodology The research methodology combines qualitative and quantitative approaches to ensure a comprehensive understanding of the subject matter. Content analysis was conducted on academic publications, media reports, and cultural policy documents related to the state of artistic activity in Ukraine. Case studies of successful artists and artistic collectives, such as *Kalush Orchestra*, *Go_A*, *DakhaBrakha*, and *ONUKA*, provided insights into their strategies for integrating national traditions with global trends. Comparative analysis was employed to evaluate changes in artistic themes and methods before and during the Russian-Ukrainian war. Additionally, interviews and surveys were conducted with artists, festival organizers, and cultural policymakers to obtain firsthand perspectives on current challenges and opportunities.

The Practical Significance of This Study. The practical significance of this study lies in its ability to inform cultural policy, support mechanisms, and strategic planning for Ukraine's artistic sector. Firstly, the study highlights the need for state support through funding initiatives, grants, and cultural diplomacy programs to promote Ukrainian art internationally. Secondly, it underscores the importance of enhancing digital skills among artists to effectively engage with global audiences and compete in the digital art market. Thirdly, the research demonstrates the role of cultural diplomacy as a means of promoting Ukrainian cultural identity and raising international awareness about the war. It also emphasizes the necessity of developing frameworks to support displaced artists by creating sustainable creative hubs that offer resources, networking opportunities, and platforms for showcasing their work. Finally, the study encourages initiatives that preserve and promote Ukrainian cultural heritage, ensuring that artistic achievements during this challenging period have a lasting impact on the global cultural landscape. In conclusion, this research serves as a valuable resource for cultural policymakers, creative industries, and international organizations. It provides actionable recommendations for fostering resilience, innovation, and cultural sustainability within Ukraine's artistic community, reinforcing the role of art as a driver of national identity and global engagement.

Key words: cultural heritage, economic development, natural resources, ecotourism, conservation, spiritual guidelines, folk art, historical monuments, community engagement.

Надійшла до редакції 22.11.2024 р.

УДК: 111.852:791.43

ПАРАКАТЕГОРІЙ НОНКЛАСИЧНОЇ ЕСТЕТИКИ В АВТОРСЬКОМУ КІНО : ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ

Софія Балацко – Керівник соціокультурних проєктів
ГО «Центр суспільного розвитку та ініціатив»
<https://orcid.org/0009-0002-9541-2974>
<https://doi.org/10.35619/ucpmk.vi49.924>
Sofika.becker13.09@gmail.com

Досліджено багатогранність естетики як філософської дисципліни, її трансформацію в умовах неklasичного підходу та застосування в авторському кіно. Особливу увагу приділено аналізу паракатегорій неklasичної естетики, таких як гармонія-хаос, прекрасне-потворне, піднесене-низьке, які дозволяють по-новому інтерпретувати естетичний досвід у сучасному мистецтві. Авторське кіно розглянуто як унікальний феномен, що поєднує індивідуальне художнє бачення режисера з філософськими концепціями, створюючи нові форми естетичного вираження. На прикладі творчості Ларса фон Трієра та Квентіна Тарантіно проаналізовано як режисери переосмислюють традиційні категорії естетики, інтегруючи їх у складні емоційні та сенсорні наративи. *Методологія дослідження* базується на міждисциплінарному підході, що включає філософський аналіз, історико-культурний контекст та естетичну критику. Виявлено, що неklasична естетика сприяє інтеграції мистецтва в повсякденне життя, руйнуючи традиційні межі між високим і низьким, комічним і трагічним, професійною та аматорською творчістю. *Практичне значення роботи* полягає в можливості використання отриманих результатів у галузях естетики, культурології, кінознавства та мистецької освіти. Авторське кіно представлено як дієвий інструмент дослідження сучасного світу, що дозволяє краще зрозуміти культурні, соціальні та філософські аспекти через призму естетичного досвіду.

Ключові слова: естетика, авторське кіно, неklasична естетика, паракатегорії, гармонія-хаос, прекрасне-потворне, філософія мистецтва.

Постановка проблеми та актуальність дослідження. Сучасне авторське кіно, як самостійний феномен візуального мистецтва, є багатогранним культурним явищем, що активно відображає складність і динаміку соціокультурних змін. У ньому знайшли відображення нові естетичні підходи, що базуються на філософських ідеях постмодернізму, постструктуралізму та феноменології. У цьому